

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. IV. De hilari affatu Angeli ad pastores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

lum, ad poeda, ad furta, ad homicidia. Sunt & alii, qui vigilant, sed non super gregem suum; quotidianum est, suo solum bono, & aliter in rem suam vigilare.

Bene autem pastoribus futurus Princeps Pastorum annuntiatur. Et quia idem etiam agnus erat, ordihe recto prius pastoribus novellus agnus, quam gregibus Pastor nuntiatur. Fecit autem Dominus primum ex pastoribus Evangelistas & Apostolos; dein ex piscatoribus Pastores.

Pastores isti ad Christi eunas invitati, varie considerandi. 1. Priscos Patriarchas vite genere imitabantur. Illi coram Pharaone rege libere professi sunt: a Pastores ovium sumus, servi tui, & nos & patres nostri. 2. Vigilabant. A dormientibus non invenitur Christus. 3. Simplices erant, adeoque ad fidem adiungendam faciles & Pharisais multo aptiores. Teste Salomone, cum simplicibus sermone suo, cum pauperibus & piscatoribus. 4. Pauperes erant. Ioannis discipulis velut prodigium novum dicitur: Pauperes evangelizantur. De seipso Christus, Spiritus Domini super me, inquit, propter quod unxit me; evangelizare pauperibus misit me. Christi Nativitas ex Iudaeis, pastoribus tantum; ex gentibus etiam regibus nuntiata est. Ipsimet Iudei hoc facti sunt: Numquid aliquis ex Principibus Princes & Reges, quod Isaias predixit: ambulabunt gentes in lumine tuo, & reges in splendore ortus tui. Neminem Deus a sui notitia excludit, nisi volentem malis moribus excludit.

§. IV. De hilari affatu Angelis ad pastores.

Augustum nuntium, Evangelium vere laetissimum, tertique quaterque beatissimum e caelo legatus attulit, qui dixit: Nolite timere, ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: quia natus est hodie vobis Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David. In lege veteri audiebantur tantum illae voces: Veniet, nascentur, salvabit. Hodie vox salutis ex ore caelestium nuntii audita: Jam natus est, & ed natus est ut moreretur. Ita hunc Domini Natalem Tertullianus cogitatione complexus, At vero Christus, inquit, mori missus, nati quoque necessarii debent ut mori possent; non enim mori solet, nisi quod nascitur: mutuum debitum est, nati cum mori, & mori cum nasci. Hodie, ait Angelus, natus est: hodie utique, ait Bernardus, non in hac nocte. Nox sicut dies illuminata, in die mutata est. Siquidem nox praesepit, dies autem appropinquavit, verus utique dies ex die, salutare Dei. I E S V S Christus Dominus noster. Nam non illa dies erat, quia verus sol ortus iam erat.

Angeli ad pastores loquutio. Luc. c. 2. vers. 10.

Beatus in Natali Domini. Serm. 5. sine tituli p. 84. Cur Angelus dixit: Hodie natus est, & non hac nocte. Eiusdem in introducendum in terris summi miraculi adhortatio. Luc. c. 2. vers. 12.

Nec satis Angelo, pastores alloqui; illos in super ad intuendum novum hoc in terris & Nummum miraculum adhortatus. Et hoc vobis signum, inquit, invenietis insistentem panis involutum, & positum in praesepio. Nimirum in illo vobis noto, communi & omnibus patente loco. Et videtur spelunca illa, ut aliqui opinantur, nomen habuisse praesepii, ob positum illic praesepem. Sin istud non asserendum, tunc certe Angelus vel occulto ductu eos ad nati Servatoris locum perduxit, vel eum verbis ita descripsit, & velut digito monstravit, ut difficilis fuerit errare. Erat autem illud hospitium nati Regis in extrema Bethlehemi parte ad Orientem, prope civitatis murum. Signum vero & velut tessera salutis datur Paupertas & Humilitas Salvatoris. Et en, nobilissimi fortissimique milites ducis sui panniculos noti erubescunt. Disce hic, obsecro, superbia humana, disce cristas ponere, & alas submittere; disce vestium lautitiam non ambire, paupertatem & pauperes non fastidire. Aspice tuum ducem, si tuum esse agnosceis, & erubescere vilissimum caculam aut lixam molliora, quam ducem ipsum sibi quaerere. En dux tuus in praesepi vestitur linteolis; tu cacula vilissime, pretium adhuc & pompam, & luxum in veste quaeris?

Sed, quaso, cur hic e caelo legatus non missus est ad Augustum Caesarem? cur non ad Cyrinum Syriae praefectum, aut ad Herodem regem, aut ad Caipham summum Pontificem, aut ad Pharisaeorum Principem, cur non ad alium ex opulentioribus dynastis aliquem? Verè Deus humilia respexit, & alta à longe cognovit; quae stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes; & infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia; & ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus, & ea quae non sunt, ut ea quae sunt, destrueret. Placuit divinae bonitati in his opilionibus & cognata paupertas, & laudata simplicitas.

Cur Angelus non est missus ad Augustum Caesarem, aut ad alios ex opulentioribus? Ps. 137. vers. 6. 1. Cor. c. 1. v. 27. & 28.

Merito Christus agit gratias Patri, quod abscondit haec à sapientibus & prudentibus, & revelavit ea parvulis. Ita perdidit sapientiam sapientum, & prudentiam prudentium reproboavit. Vbi sapientis ubi scriba? ubi conquisitor huius saeculi? Nomen stultum fecit Deus sapientiam huius mundi.

Matth. c. 11. vers. 25. 1. Cor. c. 1. v. 19. & 20.

Non autem ad pastores solum missi sunt Angeli, sed unum aliquem eorum ad stellam in Oriente Magis extollendam, alium ad Patres in limbo confortandos esse missum, credibile. Ita Numinis in mortales infinita bonitas praedicatur in terra, sub terra, & in caelo, & in nomine IESV omne genu flectitur, caelestium, terrestrium, & infernorum.

Ad Philip. c. 2. v. 10.

§. III. De Angeli ad pastores descensu.

Ubita lux illa, quae pastoribus nocte nascentis Domini oborta, non sine vaticiniis est. Isaias gratulatur: Populus, qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam; habitantibus in regione umbrae mortis, lux orta est eis. Et addent mites in Domino laetitiam, & pauperes homines in sancto Israel exultabunt, quoniam desecit, qui pravalebat. Praedixit & David Pfaltes divinus: Nox sicut dies illuminabitur, sicut tenebrae eius, ita & lumen eius. Exortum est in tenebris lumen rectae, misericors, & miserator, & iustus.

Et ecce, ait beatus Lucas, Angelus Domini stetit iuxta illos. Non dubium, quin ore laetissimo, splendidissimo vultu, veste candidissima, qualia scilicet tam laetam diem decebant. Iustitiae Soli, qui amicus est lumine sicut vestimento, hoc omnino tribuendum erat, ut ejus etiam ministri, Angeli, ipsius praesertim die natali, radiis vestirentur & lumine. Fuisse Gabrielem Archangelum, qui Zachariae in templo, qui pastoribus in campo, qui Patribus in limbo, qui Matri Virgini in domo, qui tribus regibus in somno, qui Christo ipsi in horto nuntius & solator venerit, sentiunt complures.

Addit B. Lucas: Et claritas Dei circumfulsit illos, & timuerunt timore magno. Haec Beda explicans, Nusquam, ait, in veteri testamento reperimus Angelos cum luce apparuisse, servabatur id tempore Christi. Nimirum ut non tantum voce sermonis, sed etiam divinae lucis claritate, ortus veri Solis astrueretur. Hinc & Angeli clara in luce refulgent, radios solares aemulati, ut ipsum in antro laricantem Solem his etiam indicibus patefacerent. Quae de re Gregorius Magnus. Dum pie, inquit, pastores super gregem vigilant, divina super eos gratia largius corrumpat. Omni autem ex parte pastores splendor ille cinxerat, ut nascentis Christi maiestatem ac divinitatem & illis & vobis omnibus indicaret. Timuerunt autem timore magno. Vti lex Evangelium, crux gloriam, ita timor gaudium praecedat.

§. V.

Pastores

atque

clausi in

quomodo

con-

stetandi.

Gen. c. 47.

vers. 3.

1. Tim. c. 3.

vers. 17.

c. 1. Tim. c. 3.

vers. 32.

Matth. c. 11.

vers. 5.

Luc. c. 11.

vers. 8.

Ex Iudaeis

habet pastoribus

nativitas Christi

et gentibus

Principes &

Regibus

annuntiata est.

1. Tim. c. 7.

vers. 18. & 1. Tim. c. 6. vers. 3. f. De mirabili cura Christi in publico Natali suo, Phil. Boiquier in Ara cali, con. 11. c. 1. ubi pag. 220.

Luc. c. 1. v. 9.

Ps. 103. v. 2.

Angelus Gabriel

hominibus

nuntiavit

Nativitate

Christi.

Teles. in Luc.

Boiquier in

Ara cali,

con. 10.

c. 2. Alii.

1. Tim. c. 2.

vers. 9.

Angeli solum in

Nativitate

Christi

cum luce

apparuerunt.

Matth. c. 11.

vers. 25.

1. Cor. c. 1.

v. 19. & 20.

Ad Philip.

c. 2. v. 10.

§. V.

§. V.

§. V.

§. V.

§. V.

§. V.

§. V.

Handwritten notes in the right margin, including 'LUCAS' and other illegible text.